Μη μου κλαις (Αλβανία)

– Μη μου κλαις, άστρο και φως μου…
– Κλαίω πού 'φυγε ο καλός μου!

– Μη τα δάκρυα δε φελάνε*
τα ματάκια σου χαλάνε…

– Ας χαλάσουν, τι τα θέλω;
Έχει φύγει αυτός που θέλω
ξενιτεύτηκε και πάει
και πια πίσω δε γυρνάει…

– Πάψε κόρη μου το κλάμα
θα του στείλουμε ένα γράμμα
θα γυρίσει όπου να 'ναι
και κουράγιο λίγο κάνε!

– Θέλω νά 'ρθει μαυρομάλλης,
κι όχι γέρος ασπρομάλλης!

Ποιητές του κόσμου, Κάποιοι τραγουδούν δίπλα μας, Ανθολογία Αλβανικής Δημοτικής Ποίησης, εισ. – μτφρ. Θωμάς Στεργιόπουλος, Ροές, Αθήνα 2007

Η μετανάστευση στάθηκε κοινή μοίρα όλων των βαλκανικών λαών που υπέφεραν εξίσου από την οικονομική ανέχεια, τις κατακτήσεις και τις φυσικές καταστροφές. Το θέμα της ξενιτειάς, λοιπόν, δεν απαντάται μόνο στα ελληνικά δημοτικά τραγούδια, αλλά αποτελεί κοινό τόπο στη δημοτική ποίηση και άλλων βαλκανικών λαών από παλιά.

* **φελάνε** = ωφελούν

Ο Γιαννάκης

Δκιώχνεις με, μάνα, δκιώχνεις με τζι̯εγιώ να φύω θέλω.
Νά 'ρτει μέρα τ' άη Γιωρκού να πας στην εκκλησίαν,
να δεις τον νιον, να δεις την νιαν, να δεις τα παλλικάρια,
να δεις τον σκάμνον[1] μου όφτζαιρον τζαι το στασίν μου μαύρον,
να τρέξεις κάτω στον γιαλόν, κάτω στο παραγιάλιν,
τους καϊξήες[2] ν' αρωτάς, τους ναύτες να 'ξετάζεις.
– Ναύτες μου, καλοναύτες μου,
δεν είδετε τον γιούλλην μου, τον γιον μου τον Γιαννάκην;
– Εψές, προψές τον είδαμεν στον κάβον[3] της Αττάλειας·[4]
είδεν τον άμμον κρεβακιάν,[5] τον ουρανόν σεντόνιν
τζαι δκυο βυζάτζια[6] του γιαλού είδεν τα μαουλούτζιν.[7]
Μαύρα πουλλιά τον τρώγασιν τζι̯άσπρα τον τριγυρούσαν,
τζι̯έναν πουλλίν, καλόν πουλλίν, έκλαιε λυπημένα.
– Έλα, πουλλίν, καλόν πουλλίν, να φας αντρειωμένον,
να κάμεις πήχυν τα φτερά τζαι πιθαμήν ανύδια,
να γράψεις με τ' ανύδια σου γράμματα του κλαμάτου.

Χρίστος Ταουσιάνης, *Δημοτικά τραγούδια της Κύπρου [Ριζοκαρπάσου]*, Λευκωσία 1987

Το τραγούδι έχει καταγραφεί στο Ριζοκάρπασο της Κύπρου και πραγματεύεται το θέμα της ξενιτειάς από τη σκοπιά ενός παλικαριού που πρόκειται να αφήσει την πατρίδα του.

[1] **σκάμνον, στασίν**: στασίδι της Εκκλησιάς· [2] **καϊξήες**: βαρκάρηδες· [3] **κάβος**: ακρωτήρι· [4] **Αττάλεια**: πόλη της Νότιας Τουρκίας· [5] **κρεβακιάν**: στρώμα· [6] **βυζάτζια**: βότσαλα· [7] **μαουλούτζιν**: προσκέφαλο, μαξιλάρι